

**Opinia Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Referendarzy Sądowych
do projektu z dnia 22 września 2010 roku rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości
w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych
w postępowaniu cywilnym**

Stowarzyszenie wyraża pozytywną opinię na temat projektu, z zastrzeżeniem następujących uwag:

1. Projekt przewiduje, że awizowanej przesyłki **nie będzie mógł odebrać w placówce pocztowej domownik adresata.**

W obecnym stanie prawnym jest to kwestia niejasna. Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. akt IUK 71/09 orzekł, że uniemożliwia to § 9 ust. 5 obecnego rozporządzenia (Dz.U. 1999 r. Nr 62 poz. 697 ze zm.). Praktyka sądowa jest jednak rozbieżna. Ograniczenie takie jest trudno zrozumiałe nie tylko dla prawnika, ale i dla przeciętnego obywatela. Trudno się więc dziwić, że jest ono często nieprzestrzegane przez pracowników poczty. Niektóre sądy, wbrew orzeczeniu Sądu Najwyższego, uznają takie doręczenie za skuteczne.

Projekt w § 8 przewiduje wyraźne wykluczenie domowników adresata z grona osób uprawnionych do odbioru przesyłki w placówce pocztowej. Tymczasem, zabezpieczeniem interesów strony przed ewentualną złą wiarą domownika jest przewidziana w § 3 ust. 2 projektu możliwość zastrzeżenia przez sąd przesyłki "do rąk własnych" lub podobnego. Nałożenie na stronę postępowania obowiązku osobistego stawiennictwa w placówce pocztowej jest **ciężarem nieproporcjonalnym**, bo nieuzasadnionym żadnym interesem wymiaru sprawiedliwości. Listonosz doręczający pod adresem zamieszkania – tak samo przecież jak pracownik placówki pocztowej – nie jest w stanie sprawdzić czy domownik jest czy nie jest przeciwnikiem procesowym adresata. Ponadto, w przypadku osób np. niepełnosprawnych, obowiązek osobistego stawiennictwa może się okazać rażąco niesprawiedliwy.

2. Jeśli listonosz doręczy przesyłkę pod adresem innym niż podany przez sąd na stronie adresowej przesyłki (np. dlatego że dowiedział się od sąsiadów, że adresat w rzeczywistości mieszka np. piętro wyżej), to powinien mieć obowiązek **odnotować ten fakt z podaniem przyczyny zmiany miejsca doręczenia oraz podania adresu nowego miejsca doręczenia**. Byłoby to użyteczne, ponieważ czasami adres na kopercie jest wynikiem omyłki sądu lub przeciwnika procesowego, od którego sąd otrzymał adres.

3. Projekt niesłusznie pomija obowiązek listonosza żeby **podać przyczynę awizowania** na druku potwierdzenia odbioru. Do wzoru potwierdzenia odbioru przesyłki (**załącznik nr 1**) należy dodać przyczyny awizowania, w tym tę przyczynę, która w praktyce występuje najczęściej: "mieszkanie zamknięte" – listonosze często piszą niewyraźnie, a dodanie odpowiedniej rubryki ułatwi im pracę, eliminując tym samym część nieporozumień zachodzących na linii sąd – poczta.

4. Można rozważyć dodanie do rozporządzenia przepisu o charakterze nienormatywnym, informacyjnym, że do terminu spoczywania przesyłki na poczcie / urzędzie nie zalicza się dni wolnych od pracy, jeśli taki dzień wypada w siódmym dniu.

Norma ta wynika z art. 115 k.c. w zw. z art. 165 § 1 k.p.c., - zdarza się, że pracownicy poczty, pomijając wskazaną normę, bezpodstawnie skracają termin spoczywania przesyłki na poczcie. Przepis rozporządzenia mógłby mieć brzmienie odesłania do wymienionych przepisów k.c. i k.p.c.